

Opole, dnia 21 sierpnia 2026 r.

BIR/3000 /2026/NS

Sz. P.
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Zarząd Izby Rolniczej w Opolu zwraca się z wnioskiem o podjęcie prac legislacyjnych nad zmianą **ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2025 r. poz. 251 ze zm.)**, polegającą na rozszerzeniu ustawowego katalogu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych o **ekstremalne upały, rozumiane jako występowanie ekstremalnie wysokich temperatur**.

W ocenie Zarządu Izby Rolniczej w Opolu obowiązujące rozwiązania prawne nie odpowiadają w pełni zmianom zachodzącym w warunkach klimatycznych oraz rosnącemu zagrożeniu występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych. Producenci rolni coraz częściej mierzą się z długotrwałymi okresami bardzo wysokich temperatur, które mogą prowadzić do znaczących strat w produkcji roślinnej i zwierzęcej. Szczególnie wyraźnie problem ten wystąpił w bieżącym 2026 roku, kiedy to na terenie województwa opolskiego oraz innych regionów kraju występowały okresy ekstremalnie wysokich temperatur, powodujące istotne obciążenia dla prowadzonej produkcji rolnej. Doświadczenia rolników z 2026 roku pokazują, że ekstremalne upały stanowią realne i coraz istotniejsze ryzyko produkcyjne, które powinno znaleźć odzwierciedlenie w systemie ubezpieczeń rolnych.

Ekstremalnie wysokie temperatury wpływają na produkcję roślinną zarówno bezpośrednio – poprzez uszkodzenia roślin, zahamowanie ich wzrostu, rozwoju i plonowania – jak również pośrednio, poprzez zwiększenie parowania, przesuszenie gleby oraz pogłębianie skutków niedoboru opadów. Szczególnie dotkliwe są okresy, w których ekstremalnym temperaturom towarzyszy długotrwały brak opadów. Należy jednak podkreślić, że **ujemne skutki występowania ekstremalnie wysokich temperatur mogą wystąpić również niezależnie od formalnego stwierdzenia suszy rolniczej**, a zatem nie zawsze znajdują odzwierciedlenie w obecnym systemie ochrony ubezpieczeniowej.

Istotnym problemem pozostaje również sposób wykorzystywania danych zawartych w aplikacji „Zgłoś suszę”, która opiera się na wynikach Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej prowadzonego przez IUNG-PIB. W ocenie Zarządu Izby Rolniczej w Opolu dane te nie zawsze odzwierciedlają rzeczywistą sytuację występującą lokalnie na polach, w szczególności w przypadku strat spowodowanych krótkotrwałymi, lecz ekstremalnie wysokimi temperaturami. W bieżącym sezonie wegetacyjnym obserwowane są liczne przypadki wyraźnych i rzeczywistych strat w uprawach, podczas gdy wskazania systemu nie potwierdzają występowania suszy na danym obszarze, co w praktyce może uniemożliwiać uruchomienie procedury szacowania szkód. Zdaniem Zarządu Izby aplikacja „Zgłoś suszę” oraz dane IUNG-PIB powinny pełnić funkcję pomocniczą i informacyjną, a nie stanowić jedynej podstawy do podejmowania decyzji o możliwości przeprowadzenia oceny strat. W przypadku zgłoszenia przez producenta rolnego rzeczywistych strat komisje do spraw szacowania szkód powinny mieć możliwość przeprowadzenia lustracji w terenie i dokonania faktycznej oceny stanu upraw, niezależnie od tego, czy wystąpienie suszy zostało potwierdzone przez system monitoringu. Jest to szczególnie istotne w sytuacji szkód wynikających z ekstremalnie wysokich temperatur, których skutki mogą występować w krótkim okresie i obejmować wybrane uprawy, a tym samym nie być właściwie odzwierciedlone w modelach i wskaźnikach stosowanych w systemie monitoringu suszy.

Problem ten w istotnym stopniu dotyczy również produkcji zwierzęcej. Długotrwałe okresy ekstremalnie wysokich temperatur powodują stres cieplny u zwierząt gospodarskich, negatywnie wpływają na ich dobrostan, pobranie paszy i wody oraz wydajność produkcyjną. Jednocześnie występowanie wysokich temperatur powoduje wzrost kosztów ponoszonych przez gospodarstwa rolne na zapewnienie zwierzętom odpowiednich warunków utrzymania, w tym właściwej wentylacji, dostępu do wody oraz ograniczenia skutków stresu cieplnego.

W ocenie samorządu rolniczego konieczne jest zatem **dostosowanie systemu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich do rzeczywistych i zmieniających się zagrożeń**, z którymi mierzą się współczesne gospodarstwa rolne. System ubezpieczeń powinien w możliwie szerokim zakresie odpowiadać na ryzyka wynikające z występowania ekstremalnych zjawisk atmosferycznych i zapewniać producentom rolnym skuteczne narzędzia ograniczania skutków ponoszonych strat.

Objęcie ekstremalnych upałów katalogiem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych stanowiłoby istotne uzupełnienie obecnego systemu ochrony ubezpieczeniowej. Pozwoliłoby rolnikom na skuteczniejsze zarządzanie ryzykiem produkcyjnym, a jednocześnie przyczyniłoby się do zwiększenia odporności gospodarstw rolnych na nasilające się ekstremalne zjawiska pogodowe.

Jednocześnie Zarząd Izby Rolniczej w Opolu proponuje, aby w toku prac legislacyjnych opracować **jednoznaczną i możliwą do zastosowania w praktyce definicję ekstremalnych upałów**, opartą na obiektywnych i weryfikowalnych kryteriach meteorologicznych. Kryteria te powinny uwzględniać w szczególności wysokość temperatury, czas jej utrzymywania się oraz – w uzasadnionych przypadkach – specyfikę poszczególnych rodzajów produkcji roślinnej i zwierzęcej. Jednocześnie sposób stwierdzania wystąpienia tego zjawiska powinien zapewniać jasne i przejrzyste zasady umożliwiające jego wykorzystanie jako podstawy do uruchomienia ochrony ubezpieczeniowej.

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Izby Rolniczej w Opolu zwraca się do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Krajowej Rady Izb Rolniczych o:

1. podjęcie działań zmierzających do nowelizacji ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;
2. rozszerzenie ustawowego katalogu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych o **ekstremalne upały (ekstremalnie wysokie temperatury)**;
3. opracowanie obiektywnych, mierzalnych i możliwych do zweryfikowania kryteriów wystąpienia ekstremalnych upałów oraz sposobu ich potwierdzania, tak aby mogły stanowić podstawę do uruchomienia ochrony ubezpieczeniowej;
4. uwzględnienie specyfiki poszczególnych rodzajów produkcji roślinnej i zwierzęcej przy określaniu wpływu ekstremalnie wysokich temperatur na wysokość ponoszonych strat;
5. przeprowadzenie konsultacji z przedstawicielami samorządu rolniczego, organizacji producentów rolnych, zakładów ubezpieczeń, a także właściwych instytucji naukowych i meteorologicznych, w celu wypracowania skutecznych, przejrzystych i możliwych do zastosowania w praktyce rozwiązań

Wprowadzenie proponowanej zmiany stanowiłoby odpowiedź na nowe wyzwania stojące przed polskim rolnictwem oraz pozwoliłoby lepiej dostosować system ubezpieczeń rolnych do rzeczywistych zagrożeń wynikających z występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych. Jednocześnie zwiększyłoby zakres dostępnej ochrony ubezpieczeniowej i stworzyłoby producentom rolnym dodatkowe narzędzie ograniczania ryzyka oraz skutków strat powstałych w wyniku ekstremalnych upałów.

Zarząd Izby Rolniczej w Opolu zwraca się z uprzejmą prośbą o przekazanie niniejszego pisma Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o podjęcie działań legislacyjnych oraz – z racji pełnionej przez Pana funkcji Członka Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich działającej przy Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej – o przekazanie Panu Prezydentowi RP informacji o aktualnej sytuacji oraz postulacie Izby dotyczącym objęcia ekstremalnych upałów ustawowym katalogiem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Z poważaniem

PREZES
Izby Rolniczej w Opolu
Jerzy Sewielski

Opole, dnia 21 sierpnia 2026 r.

BIR/3000/2026/NS

Sz. P.

Stefan Krajewski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zarząd Izby Rolniczej w Opolu zwraca się z wnioskiem o podjęcie prac legislacyjnych nad zmianą ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2025 r. poz. 251 ze zm.), polegającą na rozszerzeniu ustawowego katalogu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych o **ekstremalne upały, rozumiane jako występowanie ekstremalnie wysokich temperatur.**

W ocenie Zarządu Izby Rolniczej w Opolu obowiązujące rozwiązania prawne nie odpowiadają w pełni zmianom zachodzącym w warunkach klimatycznych oraz rosnącemu zagrożeniu występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych. Producenci rolni coraz częściej mierzą się z długotrwałymi okresami bardzo wysokich temperatur, które mogą prowadzić do znaczących strat w produkcji roślinnej i zwierzęcej. Szczególnie wyraźnie problem ten wystąpił w bieżącym 2026 roku, kiedy to na terenie województwa opolskiego oraz innych regionów kraju występowały okresy ekstremalnie wysokich temperatur, powodujące istotne obciążenia dla prowadzonej produkcji rolnej. Doświadczenia rolników z 2026 roku pokazują, że ekstremalne upały stanowią realne i coraz istotniejsze ryzyko produkcyjne, które powinno znaleźć odzwierciedlenie w systemie ubezpieczeń rolnych.

Ekstremalnie wysokie temperatury wpływają na produkcję roślinną zarówno bezpośrednio – poprzez uszkodzenia roślin, zahamowanie ich wzrostu, rozwoju i plonowania – jak również pośrednio, poprzez zwiększenie parowania, przesuszenie gleby oraz pogłębianie skutków niedoboru opadów. Szczególnie dotkliwe są okresy, w których ekstremalnym temperaturom towarzyszy długotrwały brak opadów. Należy jednak podkreślić, że **ujemne skutki występowania ekstremalnie wysokich temperatur mogą wystąpić również niezależnie od formalnego stwierdzenia suszy rolniczej**, a zatem nie zawsze znajdują odzwierciedlenie w obecnym systemie ochrony ubezpieczeniowej.

Istotnym problemem pozostaje również sposób wykorzystywania danych zawartych w aplikacji „Zgłoś suszę”, która opiera się na wynikach Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej prowadzonego przez IUNG-PIB. W ocenie Zarządu Izby Rolniczej w Opolu dane te nie zawsze odzwierciedlają rzeczywistą sytuację występującą lokalnie na polach, w szczególności w przypadku strat spowodowanych krótkotrwałymi, lecz ekstremalnie wysokimi temperaturami. W bieżącym sezonie wegetacyjnym obserwowane są liczne przypadki wyraźnych i rzeczywistych strat w uprawach, podczas gdy wskazania systemu nie potwierdzają występowania suszy na danym obszarze, co w praktyce może uniemożliwiać uruchomienie procedury szacowania szkód. Zdaniem Zarządu Izby aplikacja „Zgłoś suszę” oraz dane IUNG-PIB powinny pełnić funkcję pomocniczą i informacyjną, a nie stanowić jedynej podstawy do podejmowania decyzji o możliwości przeprowadzenia oceny strat. W przypadku zgłoszenia przez producenta rolnego rzeczywistych strat komisje do spraw szacowania szkód powinny mieć możliwość przeprowadzenia lustracji w terenie i dokonania faktycznej oceny stanu upraw, niezależnie od tego, czy wystąpienie suszy zostało potwierdzone przez system monitoringu. Jest to szczególnie istotne w sytuacji szkód wynikających z ekstremalnie wysokich temperatur, których skutki mogą występować w krótkim okresie i obejmować wybrane uprawy, a tym samym nie być właściwie odzwierciedlone w modelach i wskaźnikach stosowanych w systemie monitoringu suszy.

Problem ten w istotnym stopniu dotyczy również produkcji zwierzęcej. Długotrwałe okresy ekstremalnie wysokich temperatur powodują stres cieplny u zwierząt gospodarskich, negatywnie wpływają na ich dobrostan, pobranie paszy i wody oraz wydajność produkcyjną. Jednocześnie występowanie wysokich temperatur powoduje wzrost kosztów ponoszonych przez gospodarstwa rolne na zapewnienie

zwierzętom odpowiednich warunków utrzymania, w tym właściwej wentylacji, dostępu do wody oraz ograniczenia skutków stresu cieplnego.

W ocenie samorządu rolniczego konieczne jest zatem **dostosowanie systemu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich do rzeczywistych i zmieniających się zagrożeń**, z którymi mierzą się współczesne gospodarstwa rolne. System ubezpieczeń powinien w możliwie szerokim zakresie odpowiadać na ryzyka wynikające z występowania ekstremalnych zjawisk atmosferycznych i zapewniać producentom rolnym skuteczne narzędzia ograniczania skutków ponoszonych strat.

Objęcie ekstremalnych upałów katalogiem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych stanowiłoby istotne uzupełnienie obecnego systemu ochrony ubezpieczeniowej. Pozwoliłoby rolnikom na skuteczniejsze zarządzanie ryzykiem produkcyjnym, a jednocześnie przyczyniłoby się do zwiększenia odporności gospodarstw rolnych na nasilające się ekstremalne zjawiska pogodowe.

Jednocześnie Zarząd Izby Rolniczej w Opolu proponuje, aby w toku prac legislacyjnych opracować **jednoznaczną i możliwą do zastosowania w praktyce definicję ekstremalnych upałów**, opartą na obiektywnych i weryfikowalnych kryteriach meteorologicznych. Kryteria te powinny uwzględniać w szczególności wysokość temperatury, czas jej utrzymywania się oraz – w uzasadnionych przypadkach – specyfikę poszczególnych rodzajów produkcji roślinnej i zwierzęcej. Jednocześnie sposób stwierdzania wystąpienia tego zjawiska powinien zapewniać jasne i przejrzyste zasady umożliwiające jego wykorzystanie jako podstawy do uruchomienia ochrony ubezpieczeniowej.

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Izby Rolniczej w Opolu zwraca się do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Krajowej Rady Izb Rolniczych o:

1. podjęcie działań zmierzających do nowelizacji ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;
2. rozszerzenie ustawowego katalogu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych o **ekstremalne upały (ekstremalnie wysokie temperatury)**;
3. opracowanie obiektywnych, mierzalnych i możliwych do zweryfikowania kryteriów wystąpienia ekstremalnych upałów oraz sposobu ich potwierdzania, tak aby mogły stanowić podstawę do uruchomienia ochrony ubezpieczeniowej;
4. uwzględnienie specyfiki poszczególnych rodzajów produkcji roślinnej i zwierzęcej przy określaniu wpływu ekstremalnie wysokich temperatur na wysokość ponoszonych strat;
5. przeprowadzenie konsultacji z przedstawicielami samorządu rolniczego, organizacji producentów rolnych, zakładów ubezpieczeń, a także właściwych instytucji naukowych i meteorologicznych, w celu wypracowania skutecznych, przejrzystych i możliwych do zastosowania w praktyce rozwiązań.

Wprowadzenie proponowanej zmiany stanowiłoby odpowiedź na nowe wyzwania stojące przed polskim rolnictwem oraz pozwoliłoby lepiej dostosować system ubezpieczeń rolnych do rzeczywistych zagrożeń wynikających z występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych. Jednocześnie zwiększyłoby zakres dostępnej ochrony ubezpieczeniowej i stworzyłoby producentom rolnym dodatkowe narzędzie ograniczania ryzyka oraz skutków strat powstałych w wyniku ekstremalnych upałów.

Zarząd Izby Rolniczej w Opolu zwraca się zatem o pilne rozpatrzenie niniejszego postulatu oraz podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do uwzględnienia ekstremalnych upałów w ustawowym katalogu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Z poważaniem

PREZES
Izby Rolniczej w Opolu
Jerzy Sewieński

Do wiadomości:

1. Prezesi Wojewódzkich Izb Rolniczych.